

بادستگاه‌های متخلف در آلودگی هوا مماشات نخواهیم کرد

شرق: روز گذشته سازمان حفاظت محیط زیست میزبان همایش روز ملی هوای پاک بود. این همایش در شرایطی برگزار شد که هوای تهران در شرایط ناسالم بود. بااین حال، این همایش طبق سنت هر ساله برگزار شد. در این مراسم معصومه ابتکار، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، در سخنانی گفت: «همه دستگاه‌ها باید به اجرای تعهدات خود در کاهش آلودگی هوا پایبند باشند و با هیچ دستگاهی مامشات نخواهیم کرد». این بخش دیگری از صحبت‌های او بود: «سازمان محیط زیست به عنوان یک سازمان حاکمیتی و نسبت به وظایف خود باخود و وقت عمل می‌کند و براین اساس، پایش مستمر معطوط تولید خودرو، خروجی صنایع و سوخت توزیعی در کشور به‌ویژه کلان‌شهرها را با وقت و بدون مامشات دنبال می‌کند، چراکه بیش از ۳۰ تا ۳۵ میلیون شهروند تحت‌تاثیر آلودگی هوا قرار دارند که اگر این وضعیت کنترل نشود، هزینه سنگینی در زمینه بهداشت، درمان و مسائل اجتماعی در پی خواهد داشت». ابتکار همچنین با تبریک اجرای برجام، افزود: «با اجرای برجام، تحریم‌های ظالمانه که مانند زنجیر سال‌های متمادی شرایط اقتصادی کشور را دربر گرفته بود و زیان زیادی برای کشور از جمله شاخص‌های محیط زیست ایجاد کرده، رفع می‌شود. قطعا پس از پاساتریم مسائل مهمی در پیش خواهیم داشت البته این موضوع مسئولیت ما را سنگین‌تر می‌کند».

معاون رئیس جمهوری ادامه داد: سازمان زیست کارنامه عملکرد دستگاه‌ها در زمینه کاهش آلودگی هوا را به دولت ارائه دادند و ابراز آمیزه کرد همه دستگاه‌ها و طایف دولت را به جدیت پیش ببرند، یکی از الزامات مهم دولت تدبیر و امید حفظ محیط زیست است، از این رو هر ماه یکبار مصوبه‌ای در این زمینه تصویب می‌شود که این موضوع در بودجه ۹۵ و برنامه ششم توسعه کاملاً مشهود است؛ بر همین اساس برای اولین بار در برنامه ششم توسعه کشور، یک فصل فرابخشی‌ای محیط زیستی دیده شده و براین اساس هدف‌گذاری‌های ملی، بین‌المللی و اهداف توسعه پایدار در آن دیده شده است، در این مصوبه آینده‌های جدیدی مانند فوران‌ها، فلزات سنگین و اکسیدهای ازن که شاخص‌های بسیار مهمی در آلودگی هوا هستند، دیده شده است که طبق این مصوبه، به صنایع حاشا فرصت داده شد تا استانداردها را اعمال کنند و بعد از آن، اجرای این استانداردها برای سنجش سازمان محیط زیست ملاک خواهند بود. وی تاکید کرد: «برنامه‌ریزی سازمان در کل کشور این است که پایش صنایع را به داکتر برسانیم و صنایع مصوبه دولت را رعایت کنند تا بتوانیم مگام با سرمایه‌گذاری در بخش صنعت، استانداردهای محیط زیست را رعایت و به توسعه پایدار برسیم.» وی به اجرای بگرام و درداشتنه‌شد برخی تحریم‌ها اشاره کرد و گفت: این دوره جدید سرمایه‌گذاری در ایران خواهد بود که باید ما ملاحظات زیست‌محیطی و ارزیابی زیست‌محیطی انجام شود و صنایع که ضایعه محیط زیستی ندارند، قطعاً اجازه حضور، سرمایه‌گذاری و فعالیت در ایران را نخواهند داد که این در همه لوائح ارسالی به دولت پیش‌بینی شده است. ابتکار در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: لایحه هوای پاک بعد از یک سال و نیم در مجلس امروز به‌عنوان اصل ۸۵ در دستور کار مجلس گرفت که امیدواریم هرچه سریع‌تر تصویب شود تا قانون زروآمد و کارآمد برای کاهش آلودگی هوا در کشور داشته باشیم.»

دیگر سخنران این همایش سعید متصدی، معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست، بود. او در سخنان خود اعلان کرد: «سیستم یکپارچه معاینه فنی که با همکاری وزارت کشور، راهنمای و رانندگی، نیروی انتظامی، سازمان ملی استاندارد و سازمان

معاینه

سیست و نهم دی ماه روز هوای پاک گرامی یاد

در حفظ هوای پاک چید

Clean Air: What's My Role?

19 January 2016

حفاظت محیط زیست اجرا شد، ۱۰ روز آینده افتتاح می‌شود». متصدی در این باره اظهار کرد: «معاینه فنی خودروها از سال ۷۵ تغییر نکرده بود اما امسال حدود مجاز معاینه فنی اصلاح و سیستم یکپارچه آن مراحل آزمایشی خود را می‌گذراند که با اجرای آن تا ۹ درصد کاهش آلودگی هوا خواهیم داشت. با توجه به سیاست‌های دولت که برای کاهش آلودگی هوا در پیش گرفته‌ایم، قطعاً با اجرای دقیق و به‌موقع آنها به هوایی سالم خواهیم رسید. برنامه کاهش آلودگی هوا در هشت کلان‌شهر در حال اجراست اما در چند سال گذشته برخی از بخش‌های آن اجرایی نشد، بر این اساس، دولت تدبیر و امید برنامه‌ای جامع برای کاهش آلودگی هوا در سراسر کشور تهیه و تدوین کرده است که اجرای آن از اردیبهشت ۹۳ آغاز شد».

وی به اقدامات سازمان محیط زیست در راستای اجرای برنامه کاهش آلودگی هوا اشاره کرد و گفت: «براین اساس از ابتدای سال ۹۴، خودروهای دیزلی فاقد فیلتر دوده، اجازه تردد ندارند و از شماره گذاری خودروهای بدون استاندارد یورو ۴ جلوگیری می‌کنیم. همچنین از ابتدای مهر ۹۵ نیز موتور سیکل‌های کاربراتوری در کشور متوقف می‌شود. یک موتور سیکل کاربراتوری معادل پنج خودرو آلودگی تولید می‌کند براین اساس به سمت تولید موتور سیکل‌ها و خودروهای برقی و هیبریدی پیش می‌رویم». معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست همچنین به توزیع بنزین‌های آلوده در تهران اشاره کرد و گفت: «در سال ۸۹، میزان بنزین‌های شهروند با بویژه تهران بالای PPB6000 در حد درجی که

استاندارد آن PPB5 است که توانسیم با اقدامات انجام‌شده آن را به زیر PPB15 برسانیم. بنزی الزامه صدر دسرطران زاست و اگر از سونای سرطان نام می‌برد، علت عدم آن وجود نه واسه.

وی در بخش دیگر صحبت‌های خود ادامه داد:

«سه هزار واحد صنعتی، عوارض آلاینده‌ی پرداخت می‌کنند و این نتیجه کنترل و نظارت مستمر و دقیق سازمان محیط زیست است؛ نه تنها با صنایع آلوده برخورد می‌کنیم بلکه تسهیلات را منطبق می‌توان توسعه با هدف افزایش فناوری آنها نیز در اختیار آنان قرار می‌دهیم. تصویب برنامه اقتصاد کم کربن کشور، تهیه سند ملی گردشگر و تهیه برنامه مشارکت چهار درصد کشور در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای دوپارچه‌درد غیر مشروط و هشت درصد مشروط به داشتن تحریریه‌ها

از دیگر برنامه‌های سازمان محیط زیست است، در همین روز همچنین دو رویداد مهم محیط زیستی دیگر هم در کشور اتفاق افتاد. اولین مورد مصوبه مهم دولت دربارهٔ مجاز خروجی واحدهای صنعتی در آستانه روز هوای پاک بود. براساس خبری که پایگاه اطلاع رسانی دولت منتشر کرد «دولت حدود مجاز خروجی واحدهای صنعتی را که ۲۰ سال پیش به‌تصویب رسیده بود با هدف بهبود محیط زیست و کیفیت هوا مورد بازبینی و اصلاح قرار داد». در جلسه شب دوشنبه هیأت وزیران به ریاست حسن روحانی، اصلاحیه حدود مجاز خروجی واحدهای صنعتی به‌تصویب رسید. عدم بازبینی و اصلاح حدود مجاز خروجی واحدهای صنعتی بر افزایش آلودگی هوا مؤثر بوده؛ ازاین‌رو در پی جلسات متعدد در سطوح مختلف کارشناسی و مدیریتی دولت، حدود مجاز جدید به‌تصویب رسید تا روند کاهش آلودگی‌ها نقش خود را ایفا کند. خبر دیگر نیز تشکیل کمیسیون ویژه هم‌جلس برای تصویب خارج از نوبت لایحه هوای پاک و همکاری مجلس با دولت در رفع آلودگی هوا بود. دراین‌باره نیز معاون توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت

در جلسه شب دوشنبه هیأت وزیران به ریاست حسن روحانی، اصلاحیه حدود مجاز خروجی واحدهای صنعتی به تصویب رسید. عدم بازبینی و اصلاح حدود مجاز خروجی واحدهای صنعتی بر افزایش آلودگی هوا مؤثر بوده؛ از این رو در پی جلسات متعدد در سطوح مختلف کارشناسی و مدیریتی دولت، حدود مجاز جدید به تصویب رسید تا روند کاهش آلودگی‌ها نقش خود را ایفا کند

به اعضای یک کمیسیون واگذار می‌شود تا با تصویب رایحه، آن را به قانون تبدیل کنند. طرح گفته‌ها و «لایحه‌های پاک ضروری‌عمره» ۱۳۹۴ توجیه به پدیده پیکه‌دوگانه‌ی دودکی خود را حل‌حالش کرده‌اند. مسئله محیط زیستی لایحه‌های پاک ضروری‌عمره است و اسلامی تقدیم شده است، «این‌ها برای پاک در تعامل با کمیسیون تخصصی مربوط به پیکه‌دوگانه‌ی کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی تهیه شده است. در نهایت پس از بررسی‌های صورت گرفته، لایحه در دستورکار صحن علنی مجلس قرار گرفت. گفته می‌شود با وجود درخواست قید فوریت برای رسیدگی به این لایحه توسط نمایندگان، به دلیل تعداد لایحه‌های پاک ضروری‌عمره، پیکه‌دوگانه‌ی خود را می‌تواند از دستورکار صحن علنی خارج کند. به علاوه، لایحه‌های پاک ضروری‌عمره، پیکه‌دوگانه‌ی خود را می‌تواند از دستورکار صحن علنی خارج کند.

است، لایحه رد نوبت طرح قرار نگرفت به همین دلیل با درخواست کمیسیون تخصصی مربوطه و نمایندگان دیگر برای اعمال اصل ۸۵ قانون اساسی، رسیدگی به این لایحه رد آستانه روز هوی پای کرد دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت و با رای حدود ۷۰ درصدی نمایندگان مجلس به تصویب رسید. در اختن به منابع متحرک، اخذ تدابیر جدید برای معاینه فن خودورها و سوخت و استواران به ویژه سوخت نیروگاهی اخذ جمله مزایای لایحه هواپای نسبت به موارد قبلی است که طبق مصوبه جدید مجلس، پس از تشکیل کمیسیون مشترک بحث و بررسی لایحه رد آن کمیسیون می تواند اختیارات خود، قانونی جامعه پای رف مشکل آلودگی هوا به تصویب برساند.

نقدپذیر هستیم؛ اما تخریب‌پذیر نیستیم

معصومه ابتکار در حاشیه همایش روز هوای پاک همچنین به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ داد و به حاشیه‌سازی برخی رسانه‌ها برای کار سازمان اشاره کرد و افزود: «گاهی رسانه‌های مهمی در سازمان می‌شود؛ اما دیده شده که از سوی رسانه ملی و برخی رسانه‌های دیگر پخش و مندرج نمی‌شود، فقط در گوشه‌ای موضوعی پیدا می‌کنند و همان را داستان می‌کنند، وی با بیان اینکه پرسش و نقد خیلی خوب است؛ اما گاهی تجربه هم هست، خطاب به برخی رسانه‌ها گفت: «البته نگران نباشید، ما تخریب‌پذیر نیستیم؛ زیرا کار اجرائی بدون نقد نمی‌شود، اما روکرد مهم است. البته از رسانه‌ها تشکر می‌کنیم؛ زیرا ما باید از فردی درخواست کنیم و پول هنگفتی بدهیم که ایراد کار ما را بگوید تا آن را اصلاح کنیم؛ بنابراین از نقد استقبال می‌کنیم، مطالبه‌گری هم خوب است؛ اما گاهی اوقات تبدیل به رویکردی دیگر می‌شود». معاون رئیس‌جمهور در بخش دیگر صحبت‌های خود گفت: «مقایله با آلودگی هوا نیاز به یک برنامه طولانی مدت ۱۰ تا ۱۵ ساله دارد. سال ۷۹ که برنامه کاهش آلودگی هوا در دولت خاتمی آغاز شد، اعلام کردیم برنامه‌ای ۱۰ تا ۱۵ ساله است. مکزیکوسیتی و توکیو بعد از کاهش آلودگی هوا هرکدام ۱۵ سال زمان بردند؛ البته بعد از این مدت به نقطه صفر می‌رسیم؛ چون برنامه‌ای مستمر و همیشگی است؛ اما برای اینکه آن پاسکاری اولیه اتفاق بیفتد بین ۱۰ تا ۱۵ سال زمان نیاز است. شاخص‌ها نشان می‌دهد از سال ۷۹ تا ۸۴ برنامه‌ها به‌خوبی اجرا شده است، اما یک دوره متوقف شد؛ بنابراین باید این دوره را از آن زمان کلی کم کنیم و اکنون ۲۷ ماه است که دولت با جدیت کار را دنبال می‌کند. ابتکار همچنین درباره بودجه برنامه‌ریزی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: «رویکرد بودجه‌ریزی سال ۹۵ و برنامه ششم توسعه امیدوارکننده است، بودجه در قالب برنامه ششم دیده شد و این برنامه از سال آینده آغاز می‌شود. برنامه ششم نسبت به مسئله محیط زیست برنامه بسیار قوی‌ای دارد. اولاً موضوع محیط زیست در تمام برنامه‌های جاری است؛ یعنی در فصلی از برنامه را باز کنیم، برنامه محیط زیست دیده می‌شود و کاهش شدت انرژی، کاهش شدت انتشار گازهای گلخانه‌ای، اصلاح الگوی مصرف آب، تأمین ختایه‌های زیست‌محیطی، توجه به مسئله گردوغبار، توجه به موضوع احیای دریاچه ارومیه و تالاب‌های مهم کشور مانند رودخانه‌های، هامون، بختگان، پیرشان و کاوخونی در آن دیده شده است. علاوه‌براین در برنامه ششم توسعه به‌طور جدی احیای رودخانه‌هایی مانند کارون، زاینده‌رود و تمام رودخانه‌هایی که در سال‌های قبل به دلیل ورود بی‌رویه فاضلاب و پسماند به کانال‌های آلودگی تبدیل شده‌اند، دیده شده است». به گفته وی رودخانه کشف‌رود در استان کردستان احیاست و برنامه احیای رودخانه‌های شهدان، گیلان، مهریز و زرجوب نیز تهیه شده است.

● **فارس:** معاون پیشگیری و درمان اعتیاد بهزیستی کشور از آماردانی این سازمان برای امانداری مرکز اقامتی میان‌مدت ویژه کودکان نوجوانان در تهران خبر داد و گفت: در فرایند صورت‌گرفته تا به امروز ۳۳۳ واحد مسکونی به اعتادان بهبودیافته واگذار شده است. محسن ووشن‌پژوه در نشست خبری خود با اشاره به اینکه مراکز که از گذشته مجوز فعالیت مراکز میان‌مدت را دریافت کرده‌اند باید خود را با شرایط جدید وفق بدهند، گفت: رفاه‌های درمانی در بخش، به‌گونه‌ای پیش‌بینی شده که مشکلی برای درمان مددجویان به وجود نیاید و امیدوارم

در آینده نزدیک، پوشش بیمه درمان معتادان را از اجزای اکینیم و وی افافزود: سازمان بهزیستی، برای مسئولیتی در قبال کمپهای غیرمجاز داشته و دارد، در واقع مسئولیت برخورد با این کمپها طبق قانون مشخص شده است و مراکز قضامتی میانمدت سازمان بهزیستی با آدرس و مشخصات، در اختیار کمیته‌های نظارت و مردم همچنین سایت سازمان قرار گرفته است. تفافقاسی که در مراکز غیرمجاز با عنوان کمپ صورت می‌گیرد، بعداً سازمان بهزیستی نبوده بود اما این‌گونه مراکز برخورد شود. روشن‌نشان را ادامه با اشاره به مطالعات صورت گرفته برای اهان‌اندازی مراکز درمانی اعتیاد کودکان و افراد زیر ۱۸ سال، تصریح کرد: در گذشته، هیچ برنامه‌ای برای این زمینه وجود نداشت؛ اما شواهد نشان می‌دهد که باید این‌گونه مراکز اهان‌اندازی شوند و همین‌جهت، از سال گذشته دو مرکز در استان سیستان و بلوچستان برای دختران و پسران اهان‌اندازی شده که با گذشت یک سال از اجرای طرح پایلوت آن به نتایجی رسیدیم. این دو مرکز، همکاری سازمان بهزیستی و سایر دستگاه‌ها در استان شکل گرفته است؛ چنانچه درمان افراد زیر ۱۸ سال به بخش طبی و پزشکی نیاز دارد و باید، در فضای بیمارستان انجام بگیرد و بعد از آن، برای ترخیص به مراکز بازتوانی معرفی شوند. ۸۶ کودک و نوجوان اعم از ۵۰ پسر و ۳۶ دختر در دو مرکز اشاره‌شده در استان سیستان و درمان شدند که از این تعداد ۳۰ نفر پس از فرایند درمان به خانواده‌های خود بازگشته و ۴۵ نفر در واحدهای بهزیست‌روزی مرتبط با حوزه بهزیستی نگهداری می‌شوند.

روشن‌نیزوه، در ادامه نشست خبری خود با اشاره به اینکه سازمان بهزیستی در مراکز قضامتی خود هیچ برنامه‌ای برای زنان باردار و نوزادان نتول‌شده ندارد، تاکید کرد: این کار باید در مراکز بچ‌پر و بیمارستان انجام بگیرد. مراکز، TC یکی از مراکز فعال در حوزه درمان اعتیاد است که در این زمینه نیز دستورالعمل‌ها و پروتکل‌ها ازنگری و اصلاح شدند. درحال حاضر، ۱۹ مرکز TC در کشور فعالیت می‌کند و سازمان بهزیستی برای درمان معتادان، مبلغی را در حدود ۳۰ هزار تومان به عنوان یارانه در نظر گرفته است که به‌این‌میزان رقم به صلاح‌دید مددکاران افزایش می‌دهش می‌یابد.

روشن‌پژوه، در پایان به واگذاری ۳۴۳ واحد مسکونی به معتمدان بهزیستی اشاره کرد و گفت: ۹۸۱ واحد مسکونی نیز در مراحل مختلف قرار دارند که این واحدها، به معتمدان بهبودیافته اگذار می‌شوند.

نگاه

برای آلودگی هوا چه باید کرد؟

گیتی اعتماد . معمار و شهرساز

«بی‌اعتنائی بدترین نوع خشونت است»

مانش اشپور

از وضعیت و میزان آلودگی هوای تهران سخن نمی‌گویم چون آنچه عیان است چه حاجت به بیان است. اما از پیامدهای اجتماعی - اقتصادی آن یاد گفت، شاید هنوز بسیاری از مردم و مسئولان بی‌خبرند. حال باید برای کاهش یا ازیمن‌بردن کامل این معضل چه باید کرد؟ قبل از هر چیز باید بیدار شویم و از بی‌اعتنایی بپرهیزیم. در وهله اول باید به این باور برسیم که مسلمانان تنها به مسئولان و بخش عمومی نباید اتکاف کرد. و گر نه وضع از این هم بدتر خواهد شد. چند سال قبل یک طرح ۱۰ساله برای کاهش آلودگی هوای تهران تدوین شد که هرگز اجرا نشد، در حالی که در همان زمان در کشور فقیر مکزیک (و نه در آمریکای شمالی و اروپا) طرحی مشابه و ۱۰ساله تهیه و اجرا شد که حاصل آن چشمگیر بود. کوه‌پیکر بین کاری که بخش عمومی می‌توانست بکند (طبق گزارش مستند من مردمی) صرف مبالغی برای نوسازی مینی‌بوس‌های تهران بود. که تولید آلودگی آنها وحشتناک است. در حالی که هزینه ساخت یک اتوبان ده‌هزاربرابر این مبلغ شده است. پس باید مردم خودشان به فکر چاره باشند. البته این حرف به معنای رفع مسئولیت از مدیران شهری و مسئولان محیط‌زیست نیست، یا نبود اعتراض و تقاضا و پیشنهاد برای اقدامی عاجل از طرف دولت و بخش عمومی.

پیشنهادهای کوتاهمدت برای همگان، استفاده از وسایل نقلیه عمومی در حاد امکان، صرفنظر کردن از جابه‌جایی به صورت ماشین‌های کسرنشین (هاهنکی با آشنایان برای طی مسیریهای مشترک)، کاهش دمای خانه‌ها و محل کار با پوشیدن لباس بیشتر بجای درجه حرارت بالا و در نتیجه کاهش مصرف سوخت، هاهنکی با همسایه‌ها در پریز بردن چاه‌ها به مدراس به صورت نوبتی، برای استفاده از ماشین‌های بزرگ و بر مصرف عدم ساخت‌وساز ساختمان‌های مرتفع در نقاطی که مانع ورود باد (که مایه حیات برای کاهش آلودگی تهران بوده) به تهران می‌گردند مانند منطقه ۲۲ و منطقه یک (لالال معماران معتمد از این کار پرهیز کنند)، استفاده از فناوری در شکل رانندگی برای تبدیل نسیم به باد ملایم (که درختان را به این صورت می‌گیرد)، استفاده از دوجرخه یا ماشین‌های کوچک برقی، کاشت هرچه بیشتر درخت و درختچه در هر جا که مناسب باشد، در جلو خانه‌ها و محل کار در پشت‌باها و پلانک‌ها، هرکس که توان مالی دارد (بدعاون بخشی از هزینه‌های آسانی یا دینی) یک یا چند موتور و موتورسو را (که معمولاً وسیله معاش یک خانواده کم‌درآمد است) از رده خارج و وسیله مناسب‌تری برای صاحب آن تأمین کند، شاید انجام بعضی از کارها برایمان مشکل باشد و از رفاه معمولی کمی دور شویم، اما به کودکان بی‌گانه‌ای فکر کنیم که ناخواسته در این شهرها به دنیا آمده و زندگی می‌کنند و نمی‌توانند به درستی نفس بکشند و سلامتی آنها ممکن است در همه عمر مختل شود، به افرادی که به هر دلیل آسیب‌پذیرند و بی‌اعتنایی ما باعث مرگ و میر یا آسیب‌های جبران‌ناپذیر در آنها شود، به امید روزی که هزینه‌های زندگی در دنیا صرف محیط‌زیست و رفاه حداقل بشر شود.

جدول ۲۴۵۹ ■ طراح: بیژن گورانی

فقہی:

۱- یاری دهنده - همسر حوا - رفیق
 ۲- همه چیز
 ۳- تبه نان بهرمان - قدرانی کردن -
 ۴- بجانق - زودکردن - قرار داده شده
 ۵- نوایرده روسی رمان دن آرام - دست نوازشگر
 ۶- در بر سرش نیست - ام بافتن - وسیله ای
 ۷- برای ردیابی کشتی و هواپیما - نشدنی
 ۸- مود - آماده و فراهم
 ۹- دیکتاتور نازی پرست آلمان - له شده
 ۱۰- بسیار زیرک و مکار - یکی پس از دیگری
 ۱۱- ندرت و توان - نمای ساختمان - آلمانی
 ۱۲- گفتاقتن بر - باب ۱۱ پاک کردن - پیامبری قلب
 ۱۳- خلیل الله
 ۱۴- خواهر پدر - کنجینه - ظالم
 ۱۵- خلق خو - گیاه قدیمی آسیای و نافع برای
 ۱۶- بندری در اوکرین - صحنه نخورده -
 ۱۷- مخنتی مدرسه کوه - ۱۵ - از دانش سر به معراج
 ۱۸- سالک - کوه ورزش - کنتی جنک

عمودی:

۱- هراس انگیز- فیلمی به کارگردانی نانی بوتوری، فیلم‌ساز برجسته ایتالیایی
۲- داستانی هوشمندانه
۳- فیلماش
۴- فضاها
۵- جوان
۶- جای فروش
۷- مردن
۸- طرف

مومی‌تر- برخی از آب گل آلود می‌گیرند!- نوعی
برزی ۱۳- اقامت گزیده- تخم‌کنان- حفر کردن
۱- استانی در شمال ارمنستان- شهرآورد- پایتخت
۱۵- از القاب حضرت ابوالفضل العباس (ع)- از
نیان‌گذاران فکری انقلاب کبیر فرانسه.

۸- با آسان- گل ته حوض- هدیه دادن ۹- زادگاه
نواجه عبدالله انصاری- شهری در استان کردستان-
۱۰- صدر- نوعی پارچه پنبه‌ای-
۱۱- آهار- واحد اندازه‌گیری طول
۱۲- رابر (۱۶۰۹ متر)- شهری در خراسان رضوی

[illegible]

4					3	7		
9	6				5	8		
8								5
		4	1	2		3		
3			7				9	6
		9		5	6			
		7		3	1		2	
1			6		2			
	4				7			1

9						7	5	8
5		7	6	3	8	2		
				9	7		3	6
7				5	3	6	1	2
2		1			4		8	
8		3		1		4	7	
3	4	2	1					
6		5			9			1
				2		5	4	

حل سودو کو سنخت

۷	۶	۴	۳	۱	۵	۲	۹	۸
۹	۳	۱	۶	۸	۲	۷	۵	۴
۸	۵	۲	۷	۹	۴	۳	۶	۱
۱	۷	۵	۸	۲	۹	۶	۴	۳
۴	۸	۶	۱	۳	۷	۵	۲	۹
۲	۹	۳	۵	۴	۶	۱	۸	۷

حل سودوکو ۱۴۵۵

۷	۳	۶	۸	۴	۵	۲	۹	۱
۴	۹	۵	۱	۲	۷	۶	۸	۳
۱	۲	۸	۳	۶	۹	۷	۴	۵
۵	۷	۱	۹	۳	۲	۸	۶	۴
۳	۶	۲	۴	۱	۸	۹	۵	۷
۸	۴	۹	۵	۷	۶	۳	۱	۲
۶	۱	۴	۷	۵	۳	۲	۸	۹
۲	۵	۳	۶	۸	۱	۴	۷	۹

جدول ۲۴۵۸[illegible]

سودو کو سخت ۱۴۵۶

های حل جدول سودوکو:

در هر سطر و ستون باید اعداد یک
نوشته شود. بدیهی است که هیچ
عددی نباید تکرار شود.
هر مربع 3×3 اعداد یک تا ۹ باید
شود و در نتیجه هیچ عددی نباید
تکرار شود.

سودو کو ۱۴۵۶

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدددهای بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می رسد.

حل سودو کو ۱۴۵۵

حل سود و کو سخت